

Ansgarkirken søndag den 20. oktober 2019 kl. 10. 18.s.e. trin. Matt 22, 34- 46

750 – 33 – 192/ 54 – 68- salme efter altergang – 731

Far og jeg

En dreng gik med sin far langs med jernbaneskinneerne. Far passede jernbaneoverskæringen. Det havde han gjort i mange år. Han kendte hvert eneste tog. Vidste når de kom. Med far i hånden var drengen altid tryk. Far vidste det hele og passede godt på. Den aften var det tåget, men også i tågen var der tryk. Far og jeg. Så intet ondt kunne hænde. Men pludselig dukkede et tog op i den mørke tåge, far trak hurtigt sønnen til side, og sammen stod de og så toget forsvinde ind i tågen. "Det var underligt", sagde far, " det vidste jeg ikke... der skulle ikke komme noget tog nu..." Fra det øjeblik var drengens verden forandret. Trykheten var borte. Der var ikke en far, der vidste alt, der var ikke en hånd at holde fast i, så intet uforudset ondt kunne hænde. Der kom et tog ud af mørket, og der forsvandt et tog ind i mørket, Der var ikke længere en far, der kendte alt og rådede over alt. Der var en dreng, hvis verden pludselig styrtede sammen. Far og jeg... det lød ikke længere så selvfølgeligt. Nu skulle drengen også gå alene langs med sporet.

Det er den svenske forfatter Per Lagerkvist, der har fortalt om det i en lille fortælling "Far och jag", Han fortæller om det, som sker pludseligt eller gradvist for det enkelte menneske. Men han fortæller også om en tidsalder, hvor tilliden til far har fået et knæk, hvor alt er usikkert, hvor det uventede kan dukke frem af tågen. Hvor mennesket kan føle sig alene, hvor universet ikke længere er et tryk hjem, " mit hjertes hjem hernede".

Far i fortællingen er jo Gud, og tilliden til Gud har for mange fået et knæk i en sådan grad, at nogle siger og mange tror uden at sige det: Der er ingen Gud. For nogle er det tilsyneladende en befrielse, for andre er det, som i fortællingen en smerte, Som den korsfæstedes smerte i ordene: " Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? "- Hvorfor har du forladt os?

Så var det mere trygt, dengang ” far sluttede i Jesu navn og hjemmet gik til hvile med høsten i sin favn”,

Uanset hvor rodfæstede vi måtte være i gudstroen, i et kristent menneskeliv, i en frimenighedstradition, så kan vi vel genkende noget af det, som drengen oplevede ved jernbanesporet. Det er blevet sværere at holde far i hånden. Han er ved at forsvinde i mørket. For nogle er han helt forsvundet – for nogle betyder det, at de melder sig ind i ateisme - i ateistisk forbund eller noget der ligner. Og for nogle betyder det, at de ikke deltager i gudstjenestens ved folketingets åbning, men deltager noget, der på mange måder ligner til forveksling.

Det er nu ikke blot Gud, der er gået ind i tågen. Det er mennesket også. I virkeligheden er de to spørgsmål tæt forbundne: Findes Gud? Findes mennesket? Det sande og ægte menneske.

Hvem er jeg? Dagene kan være så forvirrede, Alle de mange indtryk- alt det, man vikler sig ind i? Alle dem der tilbyder en noget at leve på? Digteren Ole Wivel skrev det i sangen

” Der truer os i tiden”:

Før sang man roligt salmer
i fattet tro på Gud.
Men gammel enfold falmer
som løv og slettes ud
i denne jævndøgnstid
hvor hjerterne er delte
og med sig selv i strid.

Kender I også til, at man går så underligt ved siden af sig selv. At hjertet er delt? At være som et siv, der svajer i vinden og bevæger sig i forskellige retninger? Jo, jeg lever, trækker vejret, hjertet slår, men hvor er glæden, trygheden, sammenhængen i livet blevet af?

Sten Steensen Blicher kendte til denne følelse og digtede så ærligt og smukt om den:

Han talte til glæde;

Sig mig da, hvor est du flygtet hen?
Sig mig når, når kommer du tilbage?

Er min ungdomstid ej længer skøn?
Eller er jeg selv ej mer den samme?

Det splittede menneske. Ingen har vel skildret det splittede menneske mere ærligt end Paulus: ” Jeg forstår ikke mine handlinger. Det, jeg vil, det gør jeg ikke, og det, jeg hader gør jer... Det gode, jeg vil, det gør jeg ikke. Men det onde, jeg ikke vil, det gør jeg... Jeg elendige menneske! Hvem skal fri mig fra at være mærket af døden... ”

Jo, vi kender det godt. Men hvornår oplever vi så at være mest os selv? Hvornår ser vi glimtet af landet bag hav? Hvornår aner vi Paradisets kyst?

Det er nok forskelligt for os. Når jeg sidder med et lille barn på skødet og den lille smiler til mig eller griber fat i min finger. Når jeg ser forårets første svale, når viberne står på marken, når bøgen springer ud, når jeg går med Trine i skoven i efterårets smukke farver. Når jeg er til gudstjeneste og pludselig hører nogle ord, som jeg har hørt så tit på en helt ny måde. Når jeg står ved mit lille barnebarns grav eller ved min mors grav og gode minder dukker op. Når jeg sidder nede ved åen og ser bølgerne og solen stige op og lyse for mig. Når jeg lytter til smuk poesi eller betages af billedkunst. Men allermest når jeg møder smil i hverdagen. Når... ja, I kan selv sætte jeres egne erfaringer ind. Men det vil alt sammen have med kærlighed at gøre. For kærlighed er liv og liv er kærlighed.

Det begynder med Guds kærlighed, som ufortjent gave. Det fortsætter med, at vi lever Guds kærlighed ud i vort liv med hinanden.

Den kristne etik er kærlighedens etik. Du er elsket, derfor kan og skal du elske.

Kan et menneske, kan jeg elske Gud? Ja, vi gør det allerede her og nu i lovprisningen af Gud også i denne gudstjeneste.

Det er stadigvæk muligt at opleve, at tilværelsen tager en ved hånden. Det er sommetider muligt at opleve, at der er liv, mening og sammenhæng. Jeg kan godt sige med Paulus: ” Jeg elendige menneske”. Men dog menneske- skabt af en kærlig Gud i hans billede. I hans elskede søns billede.

Jeg findes- jeg er... Men findes Gud? Findes Gud som andet end en svag erindring om en sammenhæng, som var, dengang vi trygt kunne sige ”far”.’

Holder vi gudstjeneste på andet og mere end en smuk erindring? Er vi en lille enfoldig skare, der ikke har mod til at se virkeligheden i øjnene?

Noget er der måske om det. Og dog: Det er ikke, hvad jeg fornemmer i dette øjeblik. Jeg fornemmer, at der er en far – eller for den sags skyld – en mor, der stadigvæk holder mig i hånden og gør det værd at leve ” på trods af alt besvær ”.

Der er en magt, der bor i alt, hvad der lever og ånder. Der er en kilde for glæden stadigvæk. Her og nu. Der er øjeblikke, der fyldes af evighed. Der er en underfuld kraft, der får smilet frem.

Man siger sommetider: Gud er almægtig *og* kærlig. Men Guds magt og kærlighed er et og det samme. Gud udøver sin magt ved at elske.

Jo, jeg tror, at jeg selv findes som menneske med frihed og ansvar og at grunden til det er, at der er en Gud, der skænker mig livet som gave og som opgave.

Jeg er ikke uden tvivl, men selv i tågen langs med sporet er der lys.

Jo, livet er mit. Men hvordan skal det leves? Hvad er det, som skaber en sammenhæng i hele dette brogede foretagende? Igen kan vi give ordet til Paulus:

Om jeg tale med menneskers og engles tunger, men ikke havde kærlighed, er jeg en rungende malm og en klingende bjælde.

Det vil sige; uden kærlighed er jeg slet ikke til.

Så bliver da tro, håb og kærlighed, disse tre, men størst er kærligheden....

Midt i denne brogede verden og midt i det forvirrede liv, kan vi dog ane en sammenhæng, mærke varmen, se lyset også i den kolde og tætte tåge. Guds kærlighed som ses i de små børns smil, i ordene i kirken, i trøsten over døden, i flokke af stære lige nu, i efterårets farver i al den kærlighed, vi modtager og giver.

Der er stadigvæk en hånd at holde i. Der gives stadigvæk knus og smil, der er stadigvæk den mening i livet: at være til i kærlighed.

Der begynder det. Og dermed er livsindholdet og retningen givet: Du er elsket- du skal elske- du kan elske. Hvad du er og hvad du skal må aldrig løsrides fra hinanden-

Det var det svar, som den lovkyndige fik den dag af Jesus

Kærlighed er ikke en vare, ikke en talemåde. Kærlighed er livets dybe sammenhæng. I kærligheden bliver livet til. Med kærlighed oprejses de døde.

Guds kærlighed er hans gave til os. Men uden at vi giver den videre, bliver den ubrugt og nyttesløs.

Paulus skildrede det usikre og forvirrede menneske. Han spurgte jo: Hvem skal fri mig fra døden, fra den kolde tåge. Hans svar til sig selv og os er: Gud ske tak ved Jesus Kristus vor Herre. Så kan lyset skinne i mørket. Kærlighedens lys, opstandelseslyset. Og lyset skinner i mørket og mørket får aldrig bugt med det.

Så kan far/Gud og jeg med glæde og i tryghed følge sporet- glæde os over vandringen og se målet: Guds evige kærlighedsrige. Begyndt her fortsætter og varer det ved i al evighed.

Amen.